התכנית לצמצום פערים וקידום השוויון במערכת החינוך

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

תכנית רב-שנתית לשנים תשע"ה-תשע"ט

רקע - פערים במערכת החינוך

- בכל המדדים (מיצ"ב, מבחנים בינלאומיים, בגרויות) על רצף שנים קיימים פערים ניכרים בהישגיהם של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי שונה: ככל שהרקע החברתי- כלכלי גבוה יותר כך ההישגים גבוהים יותר

- הפערים בהישגים הלימודיים בין תלמידים מרקע כלכלי-חברתי חזק לתלמידים מרקע כלכלי-חברתי חלש הם הגבוהים ב-OECD.

התפלגות ציוני בתי הספר על פי מדד טיפוח מתמטיקה ה'

(ממצאי ראמ"ה)

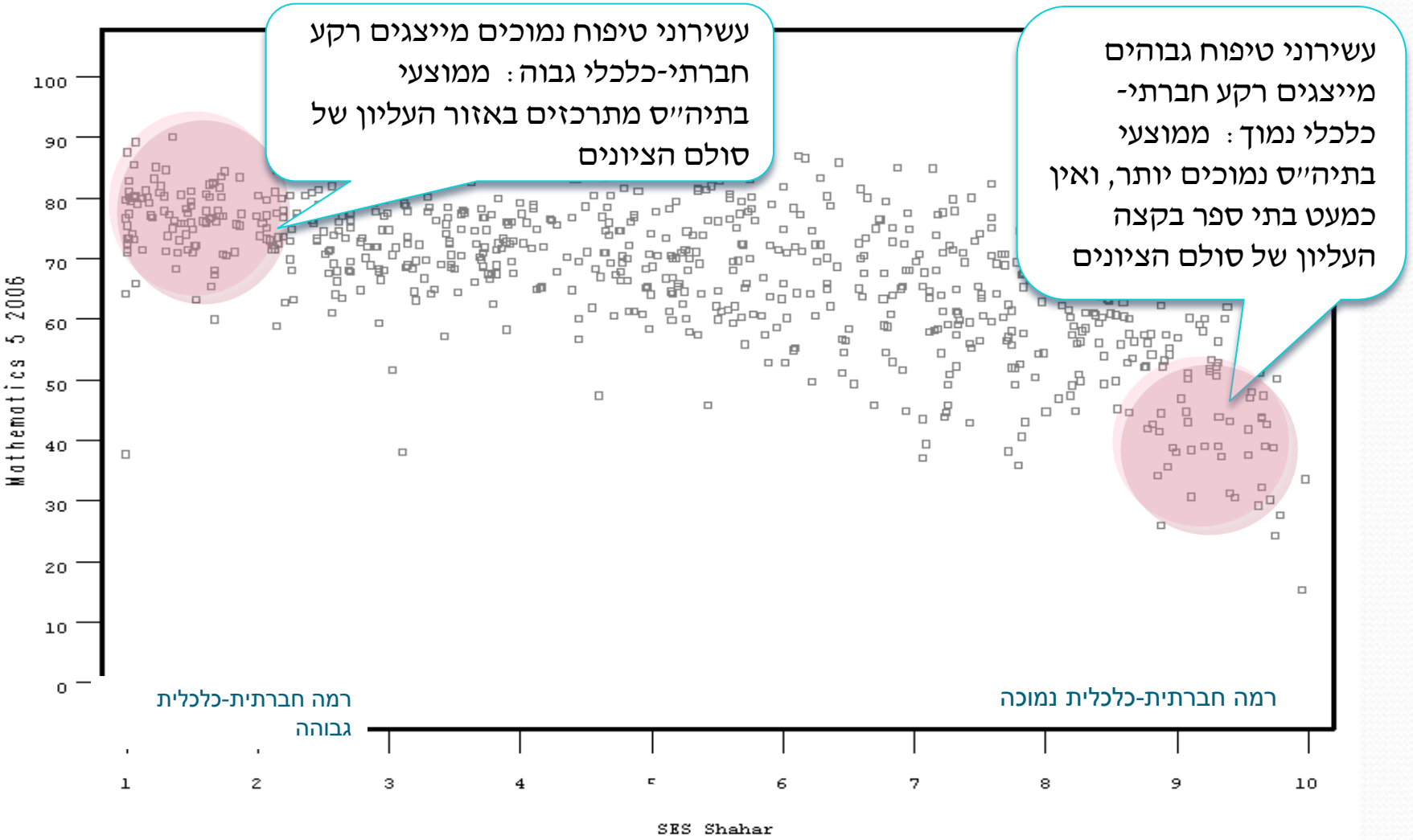

ממוצע ב"ס

מבחן פיזה 2012: ישראל במקום הראשון בשונות גם בין בתי ספר ובמדרג גבוה בשונות בתוך בתי ספר

שונות בתוך בתי ספר – פי 1.33 מאשר בממוצע ה-OECD

שונות בין בתי ספר – פי 2 יותר מאשר בממוצע ה-OECD

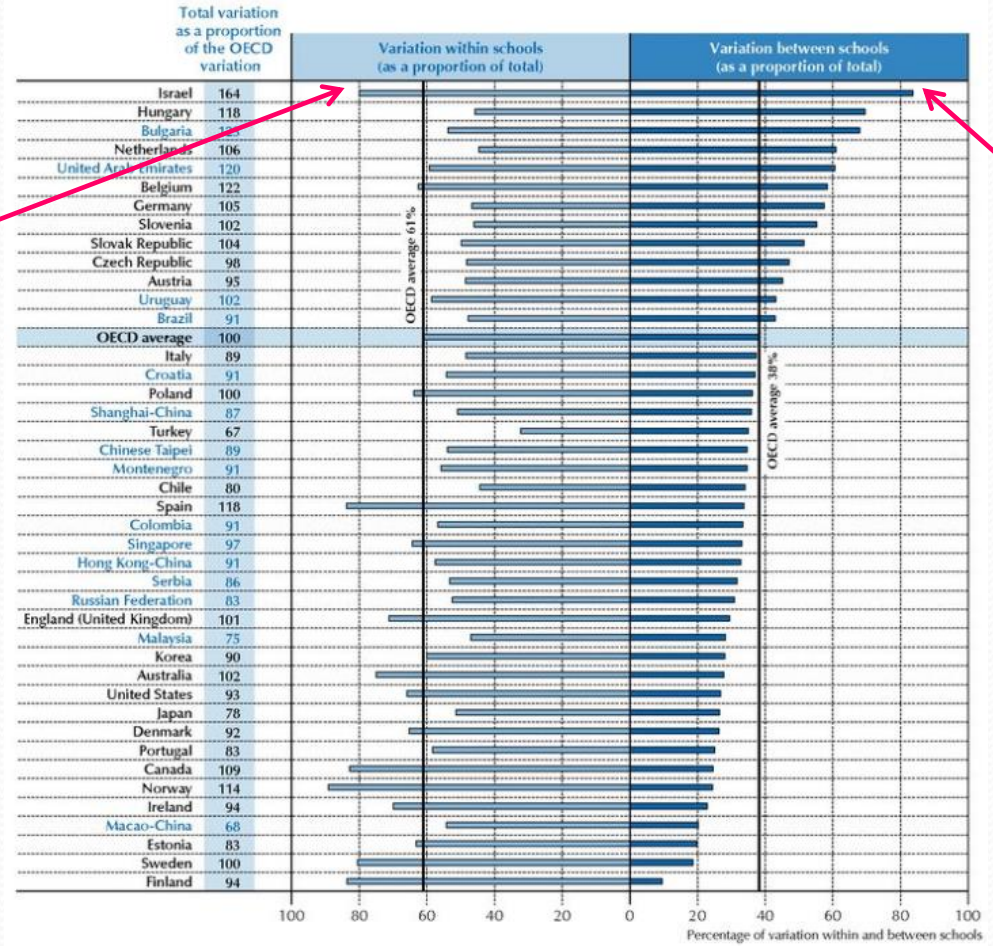

מקור: תוצאות מבחן פיז"ה 2012; ניתוח: הרשות הארצית למדידה והערכה

מרכיבי התקצוב במערכת החינוך

- **שעות הוראה (כ-90% מסך עלות כיתה)** – כלל שעות התקן המתוקצבות לבתי הספר

- **שרותי היקף ותכניות חינוכיות** – השתתפות בעלות שירותים הניתנים ע"י הרשות לבתי הספר (לדוגמא: הסעות, מזכירים, שרתים, פסיכולוגים וכו'), תקצוב פרויקטים ויוזמות חינוכיות בבתי ספר/רשות מקומית (לדוגמא: תוכנית קרב, מסגרות צהריים ועוד)

התכנית לצמצום פערים וקידום השוויון

המטרה – מתן שוויון הזדמנויות לכל תלמיד ותלמיד

האמצעי – קביעת סל בסיס שוויוני ואחיד לכל כיתה ועל גביו תקצוב נוסף לפי צרכיו של כל תלמיד בהתאם למדד הטיפוח.

שעות ההוראה בחינוך היסודי – לפני יישום התכנית (תשע"ד)

- בשנת הלימודים תשע"ד תוקצבו כ - 1,150,000 שעות הוראה בחינוך היסודי הרשמי ורשתות החינוך העצמאי ומעיין החינוך התורני.

- מתוך השעות הנ"ל כ- 65,000 שעות הוראה תוקצבו באופן דיפרנציאלי בהתאם למדד הטיפוח (רק כ- 6% מסך שעות ההוראה).

- **מעבר לתקן הבסיסי והשעות שצוינו לעיל, ישנו היקף שעות גדול (כ-25%) שאינו מוקצה לפי אמות מידה דיפרנציאליות. הדבר גורם לכך שההקצאה הדיפרנציאלית קיימת רק בהקצאת שעות הטיפוח ואיננה באה לידי ביטוי כאשר בוחנים את כלל השעות המתוקצבות לבתי הספר.**

מודל התקצוב החדש בחינוך היסודי

תקן הבסיס זהה לכולם

- **נקבעו שעות תקן הבסיס המחייבות והמתוקצבות לכל דרגת כיתה כדלהלן:**
- כתות א-ב – 29 שעות תקן בסיס ותוספת של 5 שעות לכתות א' ו- 5 שעות לכתות ב' עבור פיצול כתות במקצועות הליבה.
- כתות ג-ד – 31 שעות תקן בסיס.
- כתות ה-ו – 32 שעות תקן בסיס.

מודל התקצוב החדש בחינוך היסודי

- **<u>הגדלת היקף שעות הטיפוח ב-130%: מ- 65,000 שעות הוראה ל- 150,000 שעות הוראה</u>** וזאת על ידי איגום חלק משעות ההוראה שאינן מוקצות לפי אמות מידה דיפרנציאליות וכן על ידי תוספת תקציבית (שעות הוראה נוספות שמתוקצבות על ידי משרד האוצר).
- **הגדלת יחס ההקצאה של שעות הטיפוח בין תלמיד חזק לחלש מ- 1 ל- 3 ליחס של 1- ל- 6**
- הקטנת היקף שעות ההוראה אשר מתוקצבות שלא לפי אמות מידה דיפרנציאליות.

מודל התקצוב החדש בחינוך היסודי

- **מה אוגם?** שעות תמריץ, שיפור הישגים, חינוך אישי סל ממ"ד ומחצית משעות התפילה - סה"כ כ-50 אלף ש"ש

תמריץ	שיפור הישגים	חינוך אישי	ממ"ד	חצי תפילה	סה"כ איגום
-23,200	-13,741	-256	-4,573	-8,853	**-50,623**

- חלוקה מחדש של 130 אלף שעות על-פני כלל עשירוני הטיפוח
- תוספת של 20 אלף שעות לעשירוני הטיפוח החלשים 8-10

מודל התקצוב החדש בחינוך היסודי

- **אוכלוסיות מיוחדות מקבלות מענה ייחודי -** מעבר לשעות הנ"ל תוקצבו שעות הוראה עבור אוכלוסיות ייחודיות כגון: **תלמידים עולים, מחוננים, מצטיינים**.

- יישום מודל התקצוב החדש **החל בשנת הלימודים תשע"ה בשיעור של 10%** מסך השינוי של שעות ההוראה לבית הספר. היישום יתפרס על פני חמש שנים (יישום מלא בשנת הלימודים תשע"ט)

סימולציה – יישום התכנית ביסודי

שעות לכיתה על פני עשירון טיפוח

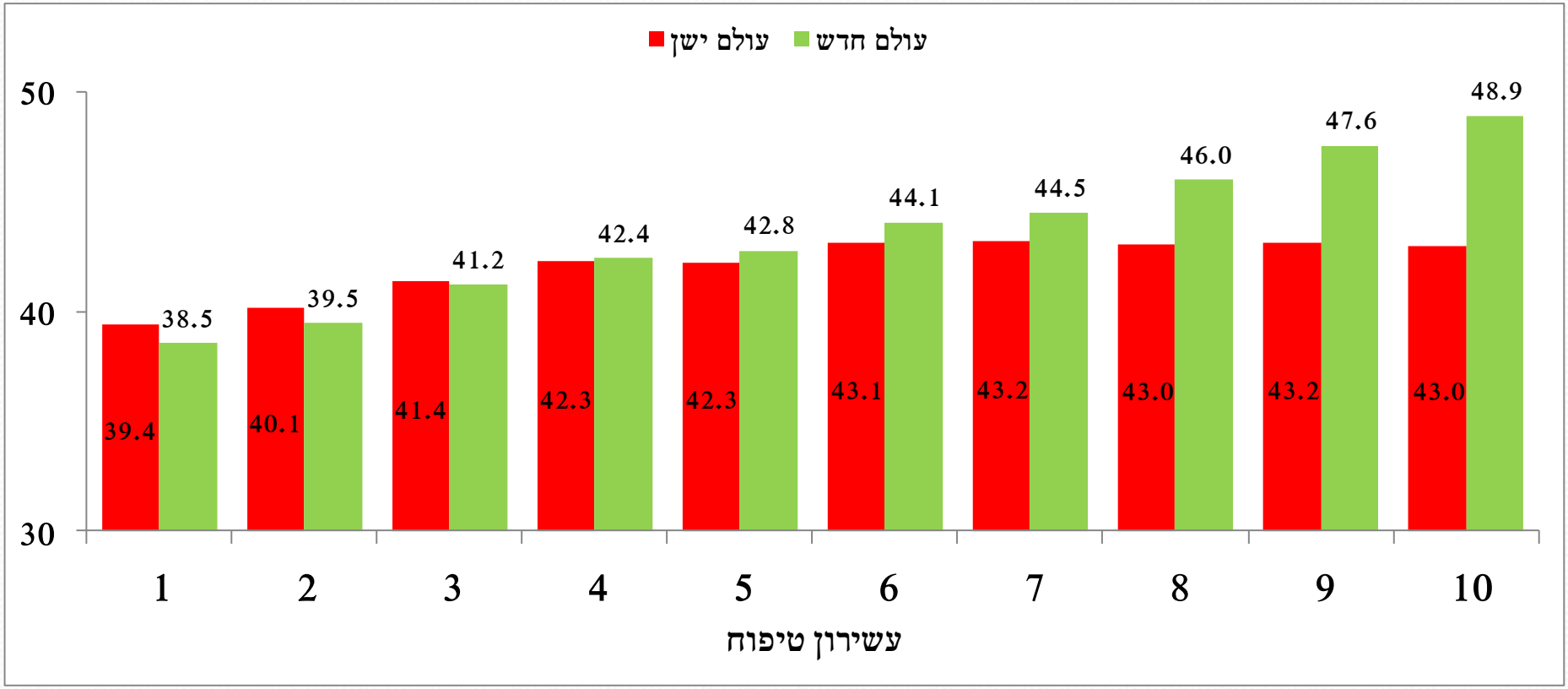

סימולציה – יישום התכנית ביסודי

שעות לתלמיד על פני עשירון טיפוח (תשע"ד)

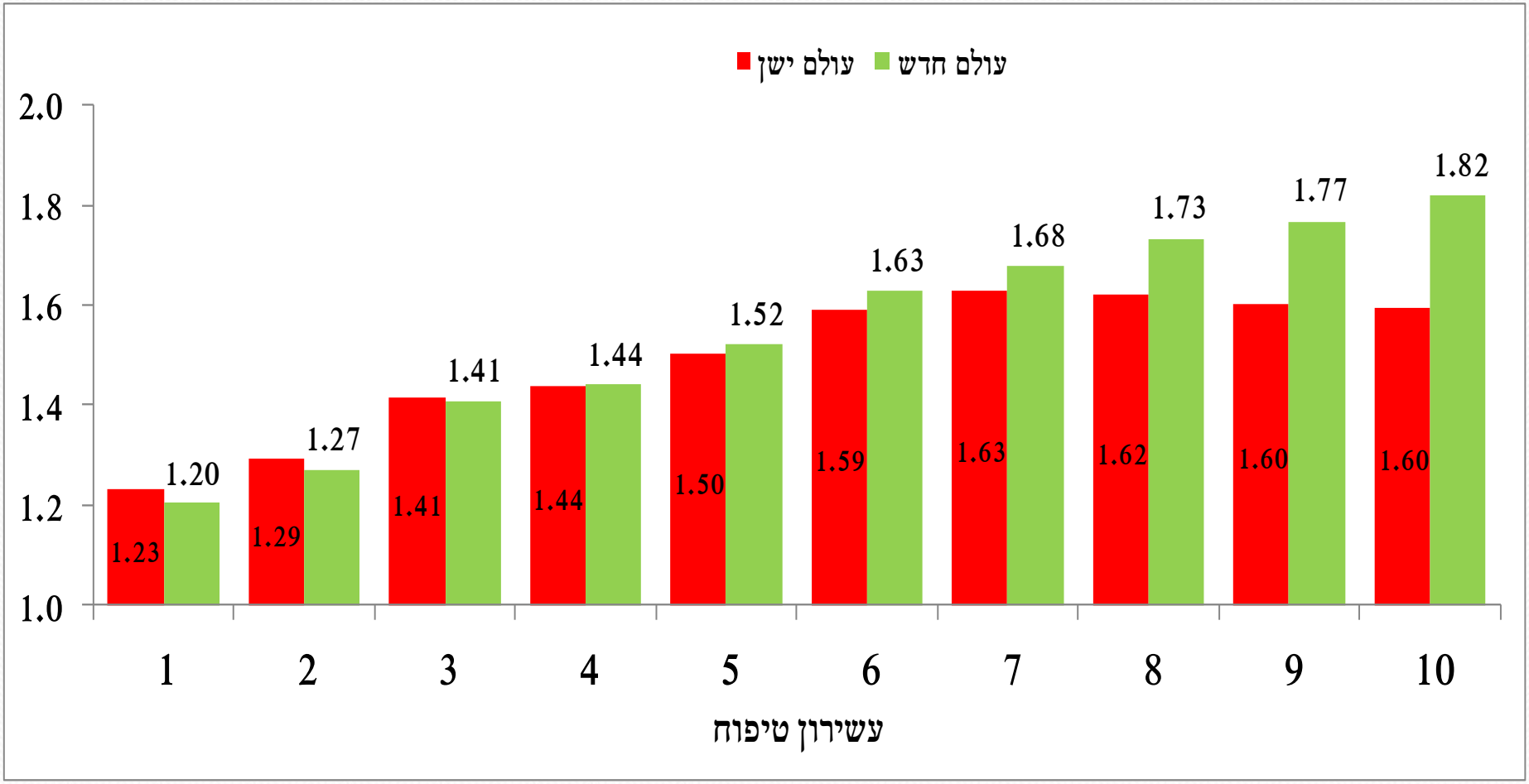

חטיבת ביניים

שעות ההוראה בחטיבות הביניים– לפני יישום התכנית (תשע"ד)

- בשנת הלימודים תשע"ד תוקצבו כ –405,000 שעות הוראה בחטיבות הבינים.
- מתוך השעות הנ"ל כ- 32,000 שעות הוראה תוקצבו באופן דיפרנציאלי בהתאם למדד הטיפוח שמהווים כ- 8% מסך הכול שעות ההוראה.

מודל התקצוב החדש בחטיבות הבינים

תקן הבסיס זהה לכולם

- **תקן שעות הבסיס לכיתה גדל ב- 2 שעות הוראה.**
הגדלה מ- 30 שעות בסיס ל- 32 שעות לכיתה.

- **הגדלת היקף שעות הטיפוח פי 3: מכ- 32,000 שעות הוראה ל- 90,000 שעות הוראה** על ידי איגום חלק משעות ההוראה שאינן מוקצות לפי אמות מידה דיפרנציאליות ועל ידי תוספת תקציבית (שעות הוראה נוספות שמתוקצבת על ידי משרד האוצר)

מודל התקצוב החדש בחטיבות הבינים

- איגום שעות תמריץ, שיפור הישגים, חינוך אישי סל ממ"ד ומחצית ותוספת שעתיים לכיתה - סה"כ כ-37 אלף ש"ש

שעתיים לכיתה	תמריץ	שיפור הישגים	חינוך אישי	חצי ממ"ד	סה"כ איגום
17,012	-10,439	-36,942	-3,086	-3,070	**-36,524**

- חלוקה מחדש של 75 אלף שעות על-פני כלל עשירוני הטיפוח
- תוספת של 15אלף שעות לעשירוני הטיפוח החלשים 9-10

מודל התקצוב החדש בחטיבות הבינים

- **הגדלת יחס ההקצאה של שעות הטיפוח בין תלמיד חזק לחלש מ- 1 ל- 3 ליחס של 1- ל- 6.**

- הקטנת היקף שעות ההוראה אשר מתוקצבות שלא לפי אמות מידה דיפרנציאליות.

סימולציה – יישום התכנית בחט"ב

שעות לכיתה על פני עשירון טיפוח (תשע"ד)

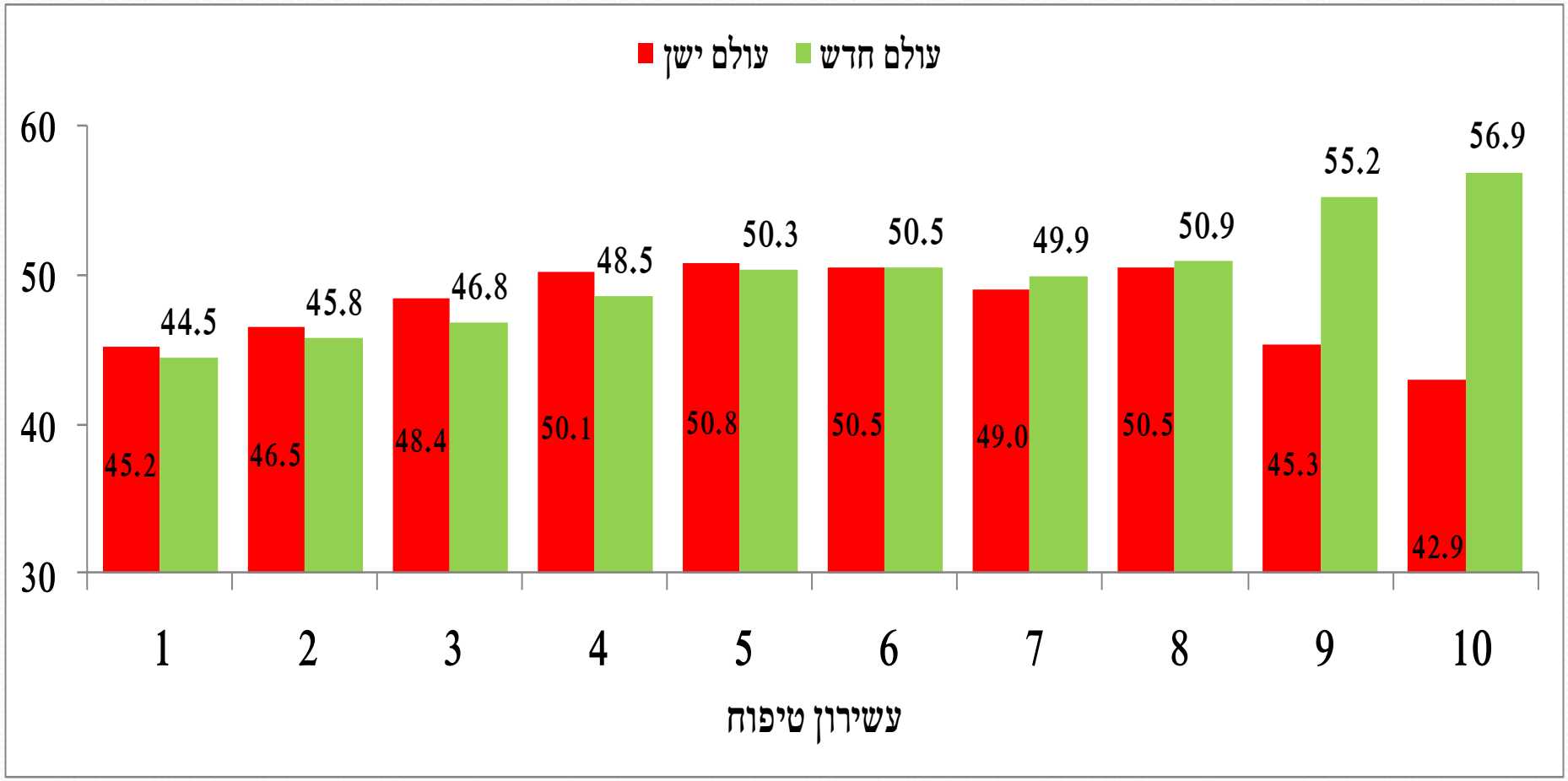

סימולציה – יישום התכנית בחט"ב

שעות לתלמיד על פני עשירון טיפוח (תשע"ד)

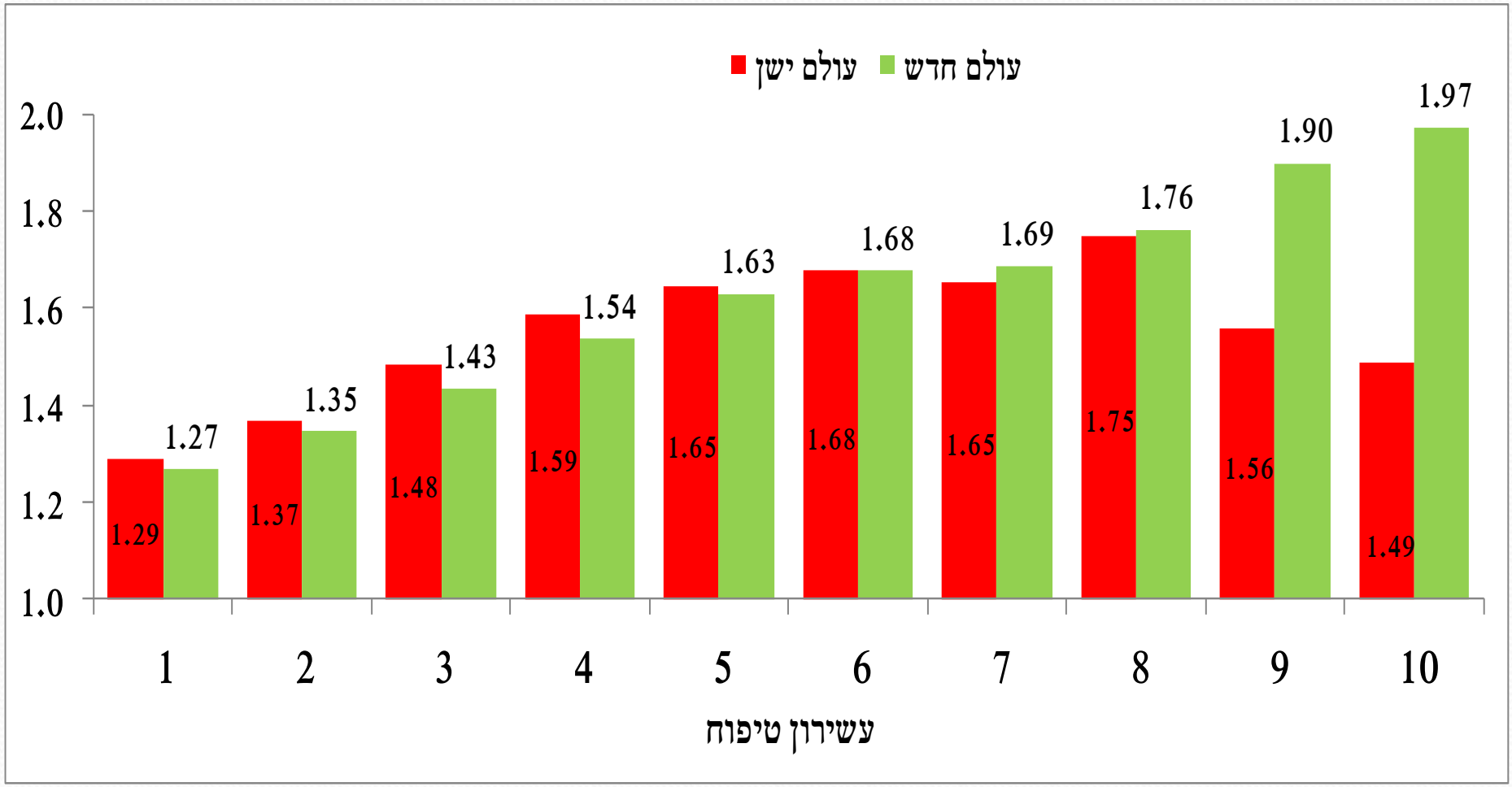

ליווי, העצמה, מדידה והערכה

- תוספת המשאבים לבתי הספר היא חלק מתכנית הוליסטית (תכנית "מרום"), שכוללת אבחון, ליווי והעצמה של בתי הספר במיקוד, תוך ניצול אופטימאלי של כלל המשאבים המוקצים לבית הספר
- יעדים ברורים לטווח הקצר, הבינוני והארוך
- התכנית מלווה מראשיתה על ידי הרשות הארצית למדידה והערכה